

ZAKON

O DOPUNI ZAKONA O SUDIJAMA

Član 1.

U Zakonu o sudijama („Službeni glasnik RS”, br. 116/08, 58/09 – odluka US, 104/09, 101/10 i 8/12 – odluka US), posle člana 100. dodaju se naziv člana i član 100a, koji glase:

„Izbor sudija na stalnu funkciju

Član 100a

Izuzetno od odredaba člana 52. ovog zakona, sudije koje su prvi put izabrane na sudijsku funkciju Odlukom o izboru sudija na trogodišnji mandat u sudovima opšte i posebne nadležnosti („Službeni glasnik RS”, broj 111/09) i Odlukom o izboru sudija na trogodišnji mandat u sudovima opšte i posebne nadležnosti („Službeni glasnik RS”, broj 52/10), a tokom trogodišnjeg mandata nisu ocenjivane, Visoki savet sudstva će izabrati na stalnu sudijsku funkciju.

Odluku o izboru sudija iz stava 1. ovog člana Visoki savet sudstva doneće najkasnije do 31. decembra 2012. godine.

Sudije iz stava 1. ovog člana stupaju na stalnu sudijsku funkciju danom isteka trogodišnjeg mandata na koji su prvi put birane.

Odluka iz stava 2. ovog člana objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o dopuni Zakona o sudijama sadržan je u članu 99. stav 1. tačka 7. Ustava Republike Srbije koji propisuje da Narodna skupština, između ostalog, donosi zakone i druge opšte akte iz nadležnosti Republike Srbije. Takođe, prema članu 147. stav 3. Ustava Republike Srbije, Visoki savet sudstva, u skladu sa zakonom, bira sudije za trajno obavljanje sudijske funkcije, u istom ili drugom sudu.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Članom 52. Zakona o sudijama („Službeni glasnik RS”, br. 116/08, 58/09 – odluka US, 104/09, 101/10 i 8/12 – odluka US) propisan je postupak izbora sudija na stalnu sudijsku funkciju. Kao jedan od obaveznih uslova za izbor sudija na stalnu sudijsku funkciju predviđeno je prethodno ocenjivanje sudija koji su prvi put birani na trogodišnji mandat. U skladu s tim, u stavu 2. člana 52. Zakona o sudijama, predviđeno je da se sudija koji je ocenjen ocenom „izuzetno uspešno obavlja sudijsku funkciju” obavezno bira na stalnu funkciju, dok je u stavu 3. istog člana, za sudiju koji je ocenjen ocenom „ne zadovoljava”, predviđeno da ne može biti biran na stalnu funkciju.

Članom 32. stav 4. Zakona o sudijama propisano je da kriterijume, merila i postupak za vrednovanje rada sudija, odnosno predsednika sudova utvrđuje Visoki savet sudstva. Iako je članom 104. stav 1. Zakona o sudijama izričito utvrđeno da će podzakonske propise predviđene tim zakonom Visoki savet sudstva doneti u roku od 60 dana od dana konstituisanja prvog sastava Visokog saveta sudstva, a članom 6. stav 4. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o sudijama („Službeni glasnik RS”, broj 101/10) predviđeno da će prvo vrednovanje rada sudija koji su prvi put izabrani izvršiti stalni sastav Visokog saveta sudstva, vrednovanje rada tih sudija do sada nije izvršeno, zato što nisu utvrđeni kriterijumi i merila na osnovu kojih se vrednovanje rada sudija vrši.

S obzirom da sudijama koje su prvi put izabrane Odlukom Narodne skupštine o izboru sudija na trogodišnji mandat u sudovima opšte i posebne nadležnosti („Službeni glasnik RS”, broj 111/09) i Odlukom Narodne skupštine o izboru sudija na trogodišnji mandat u sudovima opšte i posebne nadležnosti („Službeni glasnik RS”, broj 52/10) ističe trogodišnji mandat, a s ciljem obezbeđivanja nesmetanog rada sudova u Republici Srbiji, neophodno je stvoriti pravni osnov kako bi se izbor ovih sudija na stalnu sudijsku funkciju mogao sprovesti.

Zbog toga je neophodno doneti ovaj zakon kao poseban zakon kojim će se konvalidirati nastala situacija.

Ovim zakonom biće obuhvaćeno 905 sudija koje su prvi put birane na trogodišnji mandat.

III. OBJAŠNENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. zakona dopunjuje se Zakon o sudijama članom 100a. Ovim članom se predviđa izuzetak u odnosu na član 52. Zakona o sudijama, kojim je uređen izbor sudija na stalnu funkciju. Navedeni izuzetak je neophodno propisati, s obzirom da sudije koje su prvi put izabrane tokom trogodišnjeg mandata nisu ocenjene zato što Visoki savet sudstva do današnjeg dana nije utvrdio kriterijume, merila i postupak za vrednovanje rada sudija, a prethodno ocenjivanje je neophodan uslov za njihov izbor. Ukoliko se ne bi propisao ovakav izuzetak, niko od sudija koji

su izabrani na trogodišnji mandat ne bi mogao biti izabran na stalnu funkciju. Najvećem broju ovih sudija mandat ističe 1. januara 2013. godine.

Stavom 2. istog člana predviđeno je da će odluku o izboru doneti Visoki savet sudstva, koji, u skladu sa odredbom člana 147. stav 2. Ustava Republike Srbije, bira sudije na stalnu funkciju, i to najkasnije do 31. decembra 2012. godine, kako bi se blagovremeno obezbedilo nastavljanje njihove funkcije.

Imajući u vidu da su sudije na trogodišnji mandat birane različitim odlukama Narodne skupštine, stavom 3. istog člana je predviđeno da sudije stupaju na stalnu sudijsku funkciju danom isteka trogodišnjeg mandata na koji su prvi put birane.

Odluka Visokog saveta sudstva o izboru sudija na stalnu sudijsku funkciju objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Članom 2. Zakona o dopuni Zakona o sudijama određeno je da ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, iz razloga što 1. januara 2013. godine ističe trogodišnji mandat većini sudija koji su prvi put birane, pa se ukazuje potreba da Visoki savet sudstva do tog dana donese odluku o njihovom izboru na stalnu sudijsku funkciju.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PRIMENU ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se da se ovaj zakon donese po hitnom postupku, budući da bi njegovo nedonošenje po hitnom postupku prouzrokovalo dalje štetne posledice po rad sudova u Republici Srbiji, a to bi pogoršalo ostvarivanje prava građana u postupcima pred sudovima.

VI. RAZLOZI ZA STUPANJE ZAKONA NA SNAGU PRE OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”

Predlaže se da ovaj zakon stupi na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, budući da postoji naročito opravdani razlog za stupanje na snagu ovog zakona pre osmog dana od dana objavljivanja, u skladu sa članom 196. stav 4. Ustava Republike Srbije. Naročito opravdani interesi su stvaranje mogućnosti da se u najkraćem roku izaberu prvi put izabrane sudije na stalnu sudijsku funkciju, kako bi se posle 1. januara 2013. godine omogućio nesmetan rad sudova u Republici Srbiji i kako sudije koje su prvi put izabrane ne bi snosile posledice zbog nedonošenja propisa kojim se utvrđuju kriterijumi, merila i postupak za vrednovanje njihovog rada.